

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20918 - Antropologia de les Societats Contemporànies / 1
Titulació	Grau de Filosofia - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Alejandro Nicolás Miquel	10:00	12:00	Dilluns	15/07/2019	26/07/2019	BC009
Novajra	10:00	12:00	Dilluns	02/09/2019	07/01/2020	BC009

Responsable
a.miquel@uib.es

Contextualització

Aquesta és una assignatura de caràcter especialitzat.

Es centra en el coneixement de l'Antropologia Social i cultural i la seva aplicació en l'estudi i l'anàlisi de la societat.

Forma part de la matèria antropologia que, en aquest grau, complementa les reflexions de segon ordre pròpies de la filosofia amb els coneixements de les bases biològiques de l'home i les seves construccions socials, culturals, institucionals; sia materials sia simbòliques. Dita matèria es compon de les següents assignatures

-Antropologia, de segon semestre de segon curs, centrada en el coneixement de les teories evolucionistes, la filogènesi dels hominoideis, dels homínids, fins arribar a l'aparició de l'homo Sapiens;

-Antropologia de les societats contemporànies, aquesta, de segon semestre de tercer curs.

-Antropologia urbana i estudis de ciutadania, optativa, centrada en l'estudi dels espais urbans, de forma cronològica (les principals escoles d'estudis urbans) i sistemàtica (les característiques, les relacions les institucions i els universos simbòlics dels espais urbans) i en les diverses formes de definició i pràctica de la ciutadania.

Totes tres són assignatures òbviament diferents, però vinculades en una lògica conseqüencial.

Els objectius que l'assignatura pretén cobrir són:

- * Conceptes i categories bàsiques de la teoria de l'antropologia dins el marc de les propostes teòriques i les reflexions filosòfiques; els canvis i les noves propostes.
- * La seva aplicació a les relacions socials en el espai de la modernitat i les seves derivades
- * -El concepte de temps espai i relacions socials efectives i les percebudes, respecte a les seves concrecions en la modernitat

Es tracta, en la mateixa mesura, d'obtenir i millorar la capacitat

- * De presentació de texts oralment

Guia docent

* D'elaboració de petits assajos relacionats amb els continguts de la matèria

Finalment

- Adquirir el rigor argumentatiu i crític aportat per l'antropologia en l'estudi de les realitats socials

Requisits

El grau en filosofia de la UIB presenta un programa compacte i coordinat, dins el qual es distribueixen les matèries i les assignatures amb tres criteris: el de complexitat creixent, el de recorregut històric (les històries de la Filosofia en són un exemple evident) i de variabilitat sistemàtica (les diverses matèries que van des de la història de la filosofia, la filosofia pràctica - política i moral-, la filosofia de la ciència, la metafísica, l'estètica, la sociologia i l'antropologia) . Doncs els requisits generals es defineixen per si mateixos en el pas de l'estudi prèviament pels cursos primer i segon.

Recomanables

Al marge dels requisits que estableix el Reglament Acadèmic respecte a la permanència i al pas de curs en el Grau de Filosofia, és molt recomanable tenir un nivell mig de lectura en altres idiomes, així com haver cursat Antropologia i Teoria Social Contemporània.

Competències

Específiques

- * C02.-Coneixement de les teories i les tècniques de la filosofia i les ciències socials en relació amb les qüestions pràctiques i aplicades, particularment en els àmbits de l'ètica, la vida política, les arts, la tecnociència.
- * C06.-Habilitat en l'ús de les eines i conceptes filosòfics per a l'anàlisi i comprensió dels temes actuals
- * C08.- Disposició positiva per avaluar argumentacions oposades, formular i considerar les millors raons cap a la consecució de consensos

Genèriques

- * C07.-Habilitat d'investigació i aprenentatge autònoms en l'àmbit de l'Antropologia
- * C13.-Capacitat de síntesi i d'anàlisi lògica
- * C17.-Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat i capacitat per a valorar el pes de les diverses tradicions culturals a la societat contemporània.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Guia docent

Els continguts de l'assignatura es distribueixen en tres blocs temàtics: un primer de reflexió general sobre la matèria, un segon centrat en l'estudi dels problemes centrals de l'espai i el treball i el tercer vinculat a les diverses accepcions del temps (història, religió, identitat)

Bloc I. L'antropologia com a ciència avui.

Tema 1: Des de les societats exòtiques i "primitives" a les complexes: la idea de contemporaneïtat

Tema 2: Modernitat i postmodernitat: la globalització.

Bloc: II: L'espai i el treball a les societats contemporànies.

Tema 3: La cultura del treball: el paper del treball en les societats contemporànies.

Tema 4: L'Espai Urbà, espai físic i espai virtual

Tema 5: Espai i estrangeridad: Imatge, percepció i realitats: L'espai turístic./L'espai migratori/Ciudadania i estrangeridad absoluta.

Bloc III: El temps i la ideologia.

Tema 6: Nacionalismes i etnicitat.

Tema 7: Les religions com relacions socials i polítiques.

Continguts temàtics

Bloc 1. La construcció de l'objecte d'estudi de l'antropologia

Tema 1. antropologia i altres disciplines

Descripció i anàlisi històrica del paper de l'antropologia com a disciplina. L'antropologia i els diversos tipus de societats: realitats o construccions ideològiques?

La contemporaneïtat temporal, relacional i estatutària. La negació del concepte de primitivitat com a construcció descriptiva i com a construcció moral.

Tema 2. Modernitat i postmodernitat. La globalització.

Repàs dels conceptes històrics i relacionats de modernitat i postmodernitat. Aaccepcions, funcions i abast de la globalització. Algunes propostes teòriques.

Bloc II. L'espai i el treball en les societats contemporànies

Tema 3. La cultura del treball: el paper del treball en es societats contemporànies

Variacions en la història occidental del treball i en la concepció del treball a diverses societats. Centralitat o paper perifèric del treball en les societats actuals.

Tema 4. L'Espai Urbà, espai físic i espai virtual

El concepte variable de ciudat: lloc històric, no lloc, espai de l'anonimat. Espai virtual i redefinició de les relacions espacials. Moviments poblacionals i canvis relacionals i institucionals. Importància de les migracions en les relacions socials contemporànies. Imatge, percepció i realitats: el turisme. Relacions natiu-turista-immigrant. La qüestió de la imatge turística i la construcció social de la vida quotidiana. Dues relacions oposades i complementàries.

Tema 5. Espai i estrangeridad: Imatge, percepció i realitats: L'espai turístic./L'espai migratori/ Ciudadania i estrangeridad absoluta.

Moviments poblacionals i canvis relacionals i institucionals. Importància de les migracions en les relacions socials contemporànies. Imatge, percepció i realitats: el turisme. Relacions natiu-turista-immigrant. La qüestió de la imatge turística i la construcció social de la vida quotidiana. Dues relacions oposades i complementàries. Ciudadania i estrangeritat.

Bloc III. El temps i la ideologia

Guia docent

Tema 6. Nacionalismes i etnicitat

La nació: comunitat imaginada? Nacionalisme i etnicitat: diferències i elements comuns.

Tema 7. Les religions com a relacions socials i polítiques.

Universalitat o relativitat de les religions. Modernitat i pèrdua de pes de les religions. Religions i política: dimensions socials, polítiques, econòmiques i ideològiques de les religions.

Metodologia docent

Classes magistrals presencials

Cada bloc i cada tema seran presentats pel professor, de forma presencial, en sessions expositives per part del professor. L'eina electrònica Campus Extens estarà activada i s'hi inclouran els materials relacionats amb cada tema: algunes lectures (altres estaran a disposició de l'alumnat en copisteria); links; resums i power-points que seran introduïts immediatament després de la conclusió de cada tema. Aquestes classes es duran a terme en Grup Gran.

La bibliografia essencial conté els materials necessaris per al seguiment de la matèria i la seva complementació

Lectura, presentació i discussió de texts. Cada tema estarà acompanyat d'unes lectures obligatòries, a disposició de l'alumnat abans de l'inici de les classes, relacionades amb la matèria continguda en el tema en qüestió.

La lectura serà obligatòria per a tota la classe

Presentació: al principi del curs es presentarà un llistat de lectures i un calendari de presentacions on s'hauran d'inscriure tots els alumnes (la inscripció es durà a terme mitjançant el Campus Extens). Tot l'alumnat haurà de fer, al manco, una presentació oral a una de les sessions.

Com que cada sessió de presentació de lectures i discussió estarà composta de tres o més lectures, les persones inscrites podran triar per dos mètodes de presentació:

- Conjunta, utilitzant les lectures com a materials de preparació comuna de la sessió, distribuïda entre els comunicants. Aquesta sessió es prepararà en petits grups prèviament.
- Individualitzada, presentant cadascú una lectura, però igualment de forma coordinada. També es prepararà, dones, en grup petit.

Discussió. Després de cada presentació es produirà la discussió de tota la classe sobre el tema. Grup Gran. La discussió continuarà en Campus Extens en el corresponent fòrum

Volum de treball

El corresponent a un bon rendiment de l'alumne

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes de presentació dels temes	Grup gran (G)	Coneixement dels continguts i de les línies centrals de cad bloc i de cada tema. Lliçó magistral.	25

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Seminaris i tallers	Presentació oral de les lectures per part de l'alumnat i discussió	Grup mitjà (M)	Discussió sobre exemples pràctics i teòrics relacionats amb el tema d'estudi des de diversos autors i perspectives.	30
Tutories ECTS	Tutories individuals de suport a la preparació dels texts i en l'elaboració dels treballs.	Grup petit (P)	Ajudar a coordinar les presentacions orals. Vincular la bibliografia, les explicacions i els debats amb els treballs presentats.	2
Tutories ECTS	dos assajos breus individuals.	Grup petit (P)	<p>Correcció i seguiment en tutories presencials i virtuals. Després de la finalització del bloc I, d'una part, i II i del III de l'altra, es presentaran sengles assajos que, a més a més de la bibliografia, les lectures i els continguts de les explicacions de cada bloc.</p> <p>No superaran les 3000 paraules (8 fols, aproximadament), s'ajustaran als consells de redacció incorporats al Campus Extens, i es penjaran al l'espai corresponent del Campus Extens, pitjant el botó "esborrany" de manera que puguin ser corregits en un màxim de dues tongades.</p> <p>S'establiran terminis ajustats de primer lliurament, correccions i lliurament definitiu per a cada treball.</p> <p>Si es superen els dos treballs, no és necessari presentar-se a l'examen final. Si es supera només un, caldrà presentar-se a la part de l'examen no superada.</p>	2
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	Examen final per a qui no hagi superat un o els dos treballs exigits. L'examen, docns, tindrà el mateix pes dels assajos: aprovar l'examen no implica aprovar l'assignatura si, estant a l'itinerari A, no s'han fet presentacions orals ni s'ha participat en les discussion presencials i virtuals. Obligatori per a l'itinerari B, però tenint present que el pes és del 50%, per a la qual cosa s'hauran de fer les altres proves assenyalades on correspon..	1

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	assajos	<p>Després de la finalització del bloc I, d'una part, i II i del III de l'altra, es presentaran sengles assajos que, a més a més de la bibliografia, les lectures i els continguts de les explicacions de cada bloc.</p> <p>No superaran les 3000 paraules (8 fols, aproximadament), s'ajustaran als consells de redacció incorporats al Campus Extens, i es penjaran al l'espai corresponent del Campus Extens, pitjant el botó "esborrany" de manera que puguin ser corregits en un màxim de dues tongades.</p>	70

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
		S'establiran terminis ajustats de primer lliurament, correccions i lliurament definitiu per a cada treball. Si es superen els dos treballs, no és necessari presentar-se a l'examen final. Si es supera només un, caldrà presentar-se a la part de l'examen no superada.	
Estudi i treball autònom individual	Estudi del material bibliogràfic.	Tothom, incloses les persones que seguiran l'itinerari B, hauran de llegir la totalitat de les lectures per participar als debats, per realitzar els treballs i per respondre a l'examen, si calgués	10
Estudi i treball autònom en grup	estudi del material de la bibliografia i les lectures	Lectura i organització de les sessions per part dels/de les oradors/es inscrits/tes	10

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació inclourà les mitjanes ponderades dels treballs incloses les tutories corresponents (30% + 30%), La nota de l'exposició (20%) i la participació i intervencions (20%) O, en el cas de l'itinerari B -o presencials que no hagin fet o superat els treballs-, en l'examen, el 50% i el contracte d'aprenentatge (assajos i tutories) l'altre 50%.

La ponderació es vincularà a la participació en els debats i les intervencions a classe.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Classes de presentació dels temes

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (recuperable)
Descripció	Coneixement dels continguts i de les línies centrals de cad bloc i de cada tema. Lliçó magistral.
Criteris d'avaluació	Coneixement dels continguts, de les bibliografies i la seva correcta correlació. ES REALITZARÀ EN PERIODE ORDINARI D'AVALUACIÓ CONTINUADA

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Guia docent

Presentació oral de les lectures per part de l'alumnat i discussió

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Discussió sobre exemples pràctics i teòrics relacionats amb el tema d'estudi des de diversos autors i perspectives.
Criteris d'avaluació	Capacitat de resolució i argumentació de problemes, disposició al diàleg i treball en equip. Aprenentatge basat en problemes ES REALITZARÀ EN PERIODE ORDINARI D'AVUACIÓ CONTINUADA

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

dos assajos breus individuals.

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Correcció i seguiment en tutories presencials i virtuals. Després de la finalització del bloc I, d'una part, i II i del III de l'altra, es presentaran sengles assajos que, a més a més de la bibliografia, les lectures i els continguts de les explicacions de cada bloc. No superaran les 3000 paraules (8 fols, aproximadament), s'ajustaran als consells de redacció incorporats al Campus Extens, i es penjaran al l'espai corresponent del Campus Extens, pitjant el botó "esborrany" de manera que puguin ser corregits en un màxim de dues tongades. S'establiran terminis ajustats de primer lliurament, correccions i lliurament definitiu per a cada treball. Si es superen els dos treballs, no és necessari presentar-se a l'examen final. Si es supera només un, caldrà presentar-se a la part de l'examen no superada.
Criteris d'avaluació	Capacitat d'exposició escrit, ús de les bibliografies, capacitat de elaboració argumentada i amb criteris crítics. Capacitat de síntesi. ES REALITZARÀ EN PERIODE ORDINARI D'AVUACIÓ CONTINUADA I EXTRAORDINARI DE RECUPERACIÓ./LEXAMEN SUBSTITUTIU D'UNO ELS DOS TREBALLS EN PERODE COMPLEEMTNARI I EXTRAORDINARI

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 5% per a l'itinerari B

Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Examen final per a qui no hagi superat un o els dos treballs exigits. L'examen, docens, tindrà el mateix pes dels assajos: aprovar l'examen no implica aprovar l'assignatura si, estant a l'itinerari A, no s'han fet presentacions orals ni s'ha participat en les discussions presencials i virtuals. Obligatori per a l'itinerari B, però tenint present que el pes és del 50%, per a la qual cosa s'hauran de fer les altres proves assenyalades on correspon..
Criteris d'avaluació	Coneixement dels continguts. Capacitat de realització raonada i contextualitzada de comentari de texts. ES REALITZARÀ EN PERIODE ORDINARI D'AVUACIÓ COMPLEMENTARIA I EXTRAORDINARI DE RECUPERACIÓ

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

Guia docent

assajos

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Després de la finalització del bloc I, d'una part, i II i del III de l'altra, es presentaran sengles assajos que, a més a més de la bibliografia, les lectures i els continguts de les explicacions de cada bloc. No superaran les 3000 paraules (8 fols, aproximadament), s'ajustaran als consells de redacció incorporats al Campus Extens, i es penjaran al l'espai corresponent del Campus Extens, pitjant el botó "esborrany" de manera que puguin ser corregits en un màxim de dues tongades. S'establiran terminis ajustats de primer lliurament, correccions i lliurament definitiu per a cada treball. Si es superen els dos treballs, no és necessari presentar-se a l'examen final. Si es supera només un, caldrà presentar-se a la part de l'examen no superada.
Criteris d'avaluació	Després de la finalització del bloc I, per una part, i II i del III, de l'altra, es presentaran sengles assajos que, a més a més de la bibliografia, les lectures i els continguts de les explicacions de cada bloc, No superaran les 3000 paraules (8 fols, aproximadament), s'ajustaran als consells de redacció incorporats al Campus Extens, i es penjaran al l'espai corresponent del Campus Extens, pitjant el botó "esborrany" de manera que puguin ser corregits en un màxim de dues tongades. PERIODE D'AVALUACIÓ CONTINUA I EXTRAORDINARIA S'establiran terminis ajustats de primer lliurament, correccions i lliurament definitiu per a cada treball. Capacitat d'exposició escrit, ús de les bibliografies, capacitat de elaboració argumentada i amb criteris crítics. Capacitat de síntesi.

Percentatge de la qualificació final: 45% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari B

Estudi del material bibliogràfic.

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Tècniques d'observació (recuperable)
Descripció	Tothom, incloses les persones que seguiran l'itinerari B, hauran de llegir la totalitat de les lectures per participar als debats, per realitzar els treballs i per respondre a l'examen, si calgués
Criteris d'avaluació	Capacitat i voluntat d'estudi. Correlació dels textos amb els altres i amb el tema de la matèria PERIODE D'AVALUACIÓ CONTINUA I EXTRAORDINARIA

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 15% per a l'itinerari B

estudi del material de la bibliografia i les lectures

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Lectura i organització de les sessions per part dels/de les oradors/es inscrits/tes
Criteris d'avaluació	Capacitat de resolució i argumentació de problemes, disposició al diàleg i treball en equip. Aprenentatge basat en problemes. PERIODE D'AVALUACIÓ CONTINUA

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A
Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Guia docent

Des del principi del curs s'aportaran les lectures vinculades a cada tema i que seran objecte de presentació i debat.

Bibliografia bàsica

- Harris, M. (2000) *Teorías sobre la cultura en la era postmoderna*, Crítica, Barcelona.
- Llobera, J.R. (1999) *Manual d'antropologia social*, Àgora-Universitat Oberta, Barcelona.
- Mendez, L. (2008) *Antropologia Feminista*. Editorial síntesis, Madrid
- Miquel, A. (2004) *La trastienda de lo óbvio: para qué sirve la antropología en los tiempos modernos*, Lalucerna, Palma de Mallorca.
- Sennet, R. (2009) *El artesano*, Anagrama, Barcelona.

Bibliografia complementària

- Milano, C & Mansilla, J.A. (2018) *Ciudad de vacaciones. Conflictos urbanos en espacios turísticos*, OACU, Barcelona
- Llobera, J.R. (1996) *El dios de la modernidad*, Anagrama, Barcelona.
- Miquel, A. (2002) "La cultura del trabajo: dimensiones comparativas" en Lacalle, D (ed) *Sobre la democracia económica. Los modelos organizativos y el papel del trabajo*, El Viejo Topo, Barcelona
- Morris, B (2006) *Religion and Anthropology*, Cambridge University Press, New York
- Reynoso, C (comp) (1998) *El surgimiento de la antropología postmoderna*, Gedisa, Barcelona.
- Riutort, B (ed) (2007) *Indagaciones sobre la ciudadanía. Transformaciones en a era global*, Icaria, Barcelona.
- Sassen, S. (2015) *Expulsiones. Brutalidad y complejidad en la economía global*, Katz, Madrid.
- Zanfrini, L. (2007) *La convivencia interétnica*, Alianza Editorial, Madrid.

Altres recursos

Abans del començament del curs les lectures de debat i els materials complementaris seràn a disposició de l'alumnat, bé a copisteria, be al Campus Extens.

